

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Број: Гж. 2457/14
Дана: 02.4.2015. године
НОВИ САД

У ИМЕ НАРОДА

Апелациони суд у Новом Саду, у већу судија Татјане Миљуш председника већа, Здравка Василића и Снежане Глушчевић Симовљевић, чланова већа, у правној ствари **тужиоца Ђ. М.** из Н. С., улица бр. ..., кога заступа С. Х.-Б., адвокат у Н.С., против **тужене Р. С., М. ф., У. ц., Ц. Н. С.**, улица бр. ., коју заступа Р. ј. п., Одељење у Н. С., ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Новом Саду, број П.9949/2013 од 07.5.2014. године, у седници већа одржаној дана 02.4.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалбу тужене **УСВАЈА**, пресуду Основног суда у Новом Саду, бр. П. 9949/2013 од 07.5.2014. године у побијаном усвајајућем делу и делу одлуке о трошковима парнице **ПРЕИНАЧАВА** тако што захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на име накнаде штете исплати износ од 448.351,20 динара са законском затезном каматом од 26.12.2006. године до исплате и износ од 111.560,00 динара са законском затезном каматом од 21.10.2011. године до исплате, **ОДБИЈА** и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужиоца да туженој исплати трошкове поступка у износу од 43.500,00 динара све у року од 15 дана.

Образложење

Првостепеном пресудом одбијен је примарни тужбени захтев (на начин како је наведено у изреци изреци побијане пресуде) док је евентуални тужбени захтев усвојен и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 448.351,20 динара, са законском затезном каматом од 26.12.2006. године до исплате (који износ представља динарску противвредност 5.730,00 евра), те износ од 111.560,00 динара, са законском затезном каматом од 21.10.2011. године до исплате и накнади трошкове поступка у износу од 145.500,00 динара, са законском затезном каматом од 07.5.2014. године до исплате, све у року од 15 дана. Тужилац је ослобођен обавезе плаћања судске таксе.

Против пресуде у усвајајућем делу и одлуке о трошковима парнице благовремену жалбу је изјавила тужена, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. ЗПП-а („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС)

Тужилац је поднео благовремени одговор на жалбу тужене.

Жалба је основана.

Испитујући првостепену пресуду у побијаном делу у складу са одредбом члана 386. став 3. ЗПП-а, овај суд налази да је иста донета без битних повреда поступка на које другостепени суд пази по службеној дужности погрешном применом материјалног права на правилно утврђено чињенично стање.

Неосновано тужена жалбом указује на битну повреду поступка из одредбе члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а, јер пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Побијаном пресудом првостепени суд утврђује да је тужилац купио возило марке „Мерцедес 250“ дана године од продавца Л. Д. из В., по цени од 6.100,00 евра. Возило је имало таблице са рег.ознаком Р., а продавац је тужиоцу предао саобраћајну дозволу и царинску декларацију. Спорно возило је било регистровано на територији Републике Србије од стране продавца Л.Д. уназад 13 година. Након куповине тужилац је возило регистровао и исходовао саобраћајну дозволу на своје име (рег.ознака НС ...-...). Дана 26.10.2006. године спорно возило је продао Л.Ђ. из Р. који је возилом управљао на основу пуномоћја тужиоца, све до истека регистрације. Када је тужилац 25.12.2006. године приступио у Полицијску управу Н.С. ради продужетка регистрације возила, приликом техничког прегледа, уочене су неправилности код броја шасије и броја на блоку мотора возила, због чега је против тужиоца покренут царински поступак а возило му (истог дана) привремено одузето.

Решењем РС, Министарства финансија, Управа царина, Царинарница Нови Сад, број 02.02. П-927/07 од 14.05.2009. године, тужилац је оглашен одговорним за прекршај из члана 332. став 3. у вези члана 334. став 1. тачка 1. Царинског закона, што је средином јула 2006. године у В. купио и примио у државину путничко возило Мерцедес 250 са неоригиналним ФИН ознакама, број шасије:, број мотора:, регистарских ознака НС ...-..., за које је по околностима случаја могао знати да је предмет прекршаја из члана 334. став 1. тачка 1. Царинског закона. Пресудом Вишег прекршајног суда, Одељење у Новом Саду, пословни број III-309 Прж. 30063/10 од 18.01.2011. године, уважена је жалба овде тужиоца, па је напред наведено решење преиначено, тако што је тужилац ослобођен од кривице за прекршај који му је стављен на терет и, на основу члана 206. Закона о прекршајима, наложено враћање одузетог возила.

По позиву Царинарнице тужилац је одбио да преузме возило јер је исто (од одузимања) чувано на отвореном простору-паркингу Царинарнице. Након прегледа возила (23.5.2011. године) тужилац се обраћао туженој са захтевом да се возило поправи или да му исплати износ потребан за поправку возила, а поднео је и захтев за исплату одређеног износа на име умањене вредности возила. Тужена до дана подношења тужбе у овој правној ствари (21.10.2011. године) није одговорила на захтеве тужиоца, нити га је обавестила шта је предузето поводом његових захтева. Предметно возило се и даље налази код наведеног органа тужене.

Пресудом Општинског суда у Новом Саду, број П. 3371/07 од 10.4.2008. године обавезан је овде тужилац да (купцу спорног возила) Л. Ђ. исплати износ од 5.800,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са припадајућом каматом и накнади му трошкове парнице у износу од

58.560,00 динара. Наведена пресуда је постала правоснажна 23.6.2010. године. У тој парници тужилац је свом пуномоћнику С. Х. Б. исплатио на име трошкова заступања износ од 53.000,00 динара. Бројеви шасије и мотора спорног возила из саобраћајне дозволе одговарају бројевима на јединственој царинској исправи од 24.5.1996. године која гласи на име Л. Д.

Тржишна вредност спорног возила на дан одузимања (25.12.2006.године) износи 448.351,20 динара (противвредност износа од 5.730,00 евра). Да би се возило довело у возно стање (на дан 17.3.2011. године када је тужилац требао преузети возило) трошкови поправке износе 91.143,00 динара, а на дан вештачења (02.8.2012. године) 105.305,67 динара, док трошкови регистрације возила износе 33.500,00 динара.

Побијаном пресудом првостепени суд, позивом на одредбу члана 172. став 1. ЗОО, обавезује тужену да тужиоцу накнади штету, налазећи да постоји узрочно последична веза између неоснованог одузимања предметног возила, односно његовог безусловног чувања и штете која је за тужиоца наступила у виду умањења вредности возила.

Основано тужена жалбом указује да је погрешан закључак првостепеног суда да постоји основ одговорности тужене.

Да би постојао основ одговорности тужене из одредбе члана 172 став 1 ЗОО морају постојати пропусти у раду органа тужене који се могу квалификовати незаконитим или неправилним радом, а који се у конкретном случају имају ценити у складу са одредбама Закона о прекршајима („Службени гласник РС“ број 101/2005, 116/2008 и 111/2009) и Царинског закона („Службени гласник РС“ број 73,03, 85/05).

Спорно возило власништво тужиоца има фалсификоване бројеве на блоку мотора и шасији, због ког недостатка возило није ни могло имати важећу саобраћајну дозволу. Односно, када је техничким прегледом (те касније вештачењем) наведени недостатак установљен, правилно је поступање органа тужене када одбија захтев тужиоца за продужење важења саобраћајне дозволе и обнављање регистрације, јер возило није испуњавало услове прописане Правилником о регистрацији моторних возила. Стога за ту околност (што возило не испуњава услове за регистрацију и не може учествовати у јавном саобраћају) насупрот погрешном становишту првостепеног суда, кривицу не сноси тужена већ Л. Д. који је тужиоци продао возило са правним недостатком.

Надаље правилно је поступање органа тужене када покрећу царински прекршајни поступак и привремено одузимају возило. Привремено одузимање возила је мера обезбеђења спровођења прекршајног поступка, јер од окончања прекршајног поступка зависи коначна судбина привремено одузетог возила. За случај да је тужилац оглашен кривим и правоснажном пресудом Прекршајног суда осуђен за царински прекршај, била би изречена заштитна мера, трајног одузимања спорног возила. Са наведених разлога су тек правоснажношћу прекршајног поступка постале извесне чињенице од којих зависи коначна судбина спорног возила. Стога је поступање органа тужене у конкретном случају у свему сагласно одредби члана 206 Закона о прекршајима, јер су одмах, по правоснажно окончаном прекршајном поступку, позвали тужиоца да преузме своје возило. У противном, привремено одузимање возила би морало

претпостављати доношење правоснажне осуђујуће прекршајне одлуке, што би било прејудицирање прекршајне одлуке од стране органа који је покренуо царински поступак. У утврђеним околностима сазнање тужиоца за наведене недостатке возила у време куповине је било релевантно само за царински поступак, јер од те чињенице зависи прекршајна одговорност тужиоца.

Надаље неосновано првостепени суд изводи закључак да постоји штета тужиоца због пропуста у вршењу царинског надзора, јер су радници Царинарнице приликом увоза пропустили да савесно прегледају спорно возило, чиме су омогућили његов увоз и регистрацију у Р. С., а тиме и да га тужилац купи, исходује саобраћајну дозволу и региструје га на своје име. Како је већ напред наведено тужиоцу је штету проузроковао његов продавац Л. Д., јер му је продао ствар са правним недостатком, у односу на кога тужилац није истицао никакве захтеве (за отклањање правних недостатака односно раскид уговора, повраћај цене, накнаду штете и друго). Стога се не може прихватити закључак првостепеног суда да су тужиоцу штету причинили органи тужене, као што се не може прихватити ни закључак да је у поступку доказана савесност правног претходника тужиоца. Наиме правни претходник тужиоца Л. Д. је предметно возило увезао из Х.. У јединственој царинској исправи је као извозник и као увозник (односно као пошиљалац и као прималац) означено исто лице (Л. Д.). Стога се, само из околности да су у јединственој царинској исправи и саобраћајној књижици спорног возила идентични бројеви шасије и мотора и други идентификациони подаци, по становишту овога суда, не може извести закључак о савесности продавца тужиоца, нити закључак да је тиме тужиоцу (самим тим и његовом правном претходнику, продавцу Л. Д.) причињена штета. Напротив, правни претходник тужиоца је увезао возило које није могао увести. Након тога га је регистровао и потом користио све до продаје тужиоцу, чиме му пропустима органа тужене није проузрокована штета већ омогућено стицање користи. Када се све то цени, као и околност да је у јединственој царинској исправи продавац тужиоца и пошиљалац и прималац спорног возила, онда не произилази ни закључак о његовој савесности. Са изнетих разлога и при утврђеним чињеницама да правни претходник тужиоца услед радњи органа тужене не трпи штету, не може је трпети ни тужилац, јер тужилац у правном односу са туженом има положај свога правног претходника.

Када се цени све напред наведено неосновано тужилац од тужене потражује не само тржишну вредност спорног возила са законском затезном каматом од његовог привременог одузимања (26.12.2006. године) до исплате већ и накнаду штете у износу од 58.560,00 динара на име трошкове парничног поступка које је обавезан да исплати свом купцу Л. Ђ., пресудом Општинског суда у Новом Саду, број П. 3371/07 од 10.4.2008. године, као и износ од 53.000,00 динара које је у тој парници исплатио свом пуномоћнику на име заступања, јер насупрот погрешном становишту првостепеног суда, не постоји узрочно последична веза између незаконитог или неправилног рада органа тужене и штете коју је претрпео тужилац. Такође неосновано се, са истоветних разлога, првостепени суд позива на одредбе члана 170 и 171 ЗОО, јер је штету тужиоцу проузроковао његов правни претходник а не радници органа тужене на раду односно у вези са радом.

У складу са одредбом члана 205 став 1 Закона о прекршајима постоји обавеза органа тужене да се старају о чувању привремено одузетих предмета. Тужилац није доказао да је орган тужене неправилно поступао и да је на

спорном возилу настала штета која је последица неадекватног чувања, а на чега основано тужена указује жалбом. Наиме утврђени трошкови довођења спорног возила у возно стање односе се на трошкове који су последица амортизације узроковане протеком времена (замена гума, филтера, уља и друго) а не оштећења на возилу насталих због неадекватног чувања. Сем тога ради се о трошковима довођења возила у возно стање (за употребу у саобраћају) а оно се због наведених недостатака за ту намену не може користити, због чега нема ни те штете.

Са напред наведених разлога суд је жалбу тужене усвојио и пресуду у побијаном усвајајућем делу, преиначио и захтев одбио.

Позивом на одредбу члана 165 став 2 у вези члана 153 став 1, члана 154, 162 и члана 163 став 1 до 3 ЗПП-а, суд је обавезао тужиоца да туженој накнади трошкове у складу са опредељених захтевом за накнаду трошкова заступања у складу са Тарифом о наградама и накнади трошкова за рад адвоката, и то за састав одговора на тужбу у износу од 7.500,00 динара са паушалом, за састав жалбе од 18.12.2012. године и жалбе од 15.5.2014. године, све са паушалом у износу од по 18.000,00 динара, што чини укупне трошкове (првостепеног и жалбеног) поступка у износу од 43.500,00 динара.

На основу одредбе члана 394 став 1 тачка 3 и 4 ЗПП-а, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија

Татјана Миљуш, с. р.

Зто.

Напомена:

Рев 1568/2015 од 10.03.2016 одбијена као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2457/17 од. 02.04.2015.